

[Godskesen.]

skal kunne tilkende Erstatning, selv om den paagældende ikke har været fængslet eller anholdt, naar der dog har været truffet andre Retsforfølgningsforanstaltninger overfor ham, f. Eks. naar der har været givet ham Paalæg om ikke under Sagen at forlade sit Hjem. Men saadan Erstatning skal dog kun kunne gives for Formueskade, ikke, som det var vedtaget i Folketinget, for Lidelse og Tort.

Om Nævningesager bestemmes det, at der fremtidig kun skal være Adgang til fra hver Side at udskyde to Nævninger, ikke som nu fire. Dog opretholdes Adgangen til at udskyde fire Nævninger fra hver Side i politiske Sager, som jo dog ikke har nogen større praktisk Betydning. Ved det Forslag, vi her stiller, og ved forskellige mindre Ændringer har man tilsigtet at simplificere Nævningeapparatet, saa at det fremtidig skulde blive mindre byrdefuldt for Borgerne at fungere som Nævninger, end det nu er.

Af andre Ændringer skal jeg kun nævne, at der skabes Hjemmel til at ophæve Forligskommissionerne for en Underretskreds, naar der foreligger Indstilling derom fra Kommunalbestyrelsen for den eller de Kommuner, som Retskredsen omfatter. Ophævelsen sker ikke ved selve Loven, men gennemføres ved kgl. Anordning, naar Betingelserne foreligger, og dette gælder ogsaa med Hensyn til København og omliggende Birker.

Som ærede Medlemmer vil vide, er det efterhaanden blevet en stor Mængde Tillægslove, der er givet til Retsplejeloven, og det kan vist ikke nægtes, at disse stadige Ændringer har været følt som en ganske betydelig Ulempe. Men efter at vi nu er naaet til en omfattende Revision paa Grundlag af de forløbne 12—13 Aars Erfaringer, tør det vel haabes, at der bliver Ro om Retsplejeloven for en længere Tid. Det vil sikkert tjene Retsplejen bedst.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Udvalgets Indstilling til det høje Tings Vedtagelse.

Justitsministeren (Zahle): Den ærede Ordfører for Udvalget har nu gjort Rede for de stillede Ændringsforslag. Det fremgaar deraf, at saa store Principspørgsmaal som offentlig Votering i Højesteret og Indførelse af Domsmand i Straffesager foreslaas udstemt af Folketingets Forslag. Det paahviler mig at forklare, af hvilke Grunde jeg alligevel anser Forslaget med Landstingets Ændringer for at være et saa stort Fremskridt, at jeg

anser det for at være forsvarligt at anbefale dets Gennemførelse.

Herfor taler først og fremmest Hensynet til Straffelovens Ikrafttræden, som er fastsat til den 1. Januar 1933. Denne store Reform i vor Lovgivning har til Forudsætning en Del Ændringer i Retsplejeloven. Jeg skal i den Henseende fremhæve de vigtige Regler i §§ 687 og 688 om Fordelingen af Straffesager mellem de forskellige Domstole, altsaa Reglerne om, hvorvidt en Sag skal paadømmes ved Underret eller Landsret og i sidste Fald med eller uden Medvirken af Nævninger. Endvidere skal jeg fremhæve de vigtige Bestemmelser i § 885 og følgende Paragraffer om, i hvilket Omfang det i Nævningesager skal tilkomme Nævningerne at afgøre, om der foreligger Straffedelukkelsesgrunde og Strafforhøjelses- eller Nedsættelsesgrunde, og hvornaar der skal eller kan stilles Tillægs-spørgsmaal herom til Nævningerne.

Disse og flere andre Bestemmelser, som ogsaa er Forudsætninger for Straffelovens Ikrafttræden, gennemføres ved det foreliggende Retsplejeforslag, og da begge Tings Finansudvalg i disse Dage har tiltraadt Forslag, som jeg har stillet om Bevillinger til Opførelse af Ungdomsfængselet paa Søby-søgaard, Arbejdshus i Sønder Omme, Paabegyndelse af en Psykopathanstalt ved Vridsløselille og nogle Ombygninger ved Tugthuset i Horsens, som skal ophøre at være Tugthus, da Tugthusstraf ikke mere idømmes efter dette Aars Udgang, saa er den nye Straffelovs Ikrafttræden fuldt og helt sikret, saa snart nærværende Retsplejeforslag er vedtaget.

Dette vejer tungt i Vægtskaalen for at modtage Forslaget i den Skikkelse, som her bliver foreslaaet.

Endvidere maa jeg i denne Sammenhæng nævne, at det er i høj Grad ønskeligt, at Ændringerne i Retsplejeloven gennemføres nu — i god Tid forinden Straffelovens Ikrafttræden den 1. Januar 1933. Det er nemlig af Vigtighed for de retsanvendende Myndigheder, baade Domstolene og Anklagemyndigheden, saavel som Forsvarerne at faa rigelig Tid til at sætte sig ind i de nye Bestemmelser og overveje, hvorledes de i de nærmere Enkeltheder bør føres ud i Livet, og hvilke Ændringer de vil medføre i den hidtil fulgte processuelle Praksis. Derfor maa jeg være villig til at vise nogen Resignation for at faa Retsplejeloven gennemført allerede nu.

Som en Ting af mindre væsentlig Besskaffenhed kan jeg tilføje, at Drøttelsen af en gennemgribende Revision af Retspleje-